

INSTITUTT FOR FREMMEDSPRÅK

STRATEGI 2016-2019

Vedtatt av instituttrådet 16. mars 2016

INNLEDNING

Presentasjon av IF

Ved Institutt for fremmedspråk (IF) blir det undervist i ni fremmedspråk og i fremmedspråklandenes litteraturer, kulturer og historie. I tillegg undervises det i fagdidaktikk for de språkene som er en del av fakultetets lektorprogram. Instituttet er i sin egenart internasjonalt, og skiller seg fra andre institutter ved Det humanistiske fakultet ved at undervisningen og pensumlitteraturen i all hovedsak er på fremmedspråket. Studentene møter derved fremmedspråkenes kulturer gjennom selve språket, og også teoretiske aspekter belyses for det meste gjennom pensumtekster skrevet på fremmedspråket. Slik får studentene et autentisk perspektiv på de fremmede kulturene, og forskerne har en dobbel kompetanse: både i fremmedspråket/fremmedspråkskulturen og i sin vitenskapelige disiplin. Forskningen ved instituttet er internasjonal, både når det gjelder forskningstema, forskningsnettverk og publiseringsspråk.

Dette strategidokumentet er forankret i Universitetet i Bergens og Det humanistiske fakultets strategier for 2016-2022.

Strategien med tilhørende tiltaksplaner skal være et arbeidsdokument som skal brukes aktivt for å fremme de målene vi har satt oss for instituttets virksomhet.

Utfordringer

Det er en stor utfordring for instituttet at mange av fagmiljøene er små og delt i opptil fire disipliner (språk/lingvistikk, litteratur, kultur/historie og fagdidaktikk). Dette gjør fagmiljøene sårbare med hensyn til både undervisning (vikarbruk) og forskningstid (forskningsemester).

Det er også en utfordring at økonomien er lite forutsigbar og at det ikke er mulig å drive instituttet innenfor dagens økonomiske rammer slik det nå er sammensatt. At instituttet ikke selv disponerer de faste stillingsressursene og at vi ved avgang derfor ikke kan forutse hvilke stillinger vi får lyse ut igjen, vanskeliggjør langsiktig planlegging. De knappe ressursene går dessuten ut over forskningstiden til de ansatte, og er også et HMS-problem.

Visjoner og mål

IF skal være en god arbeidsplass for alle ansatte og gi gode vilkår for å gi god undervisning, bedrive forskning av høy internasjonal kvalitet og yte god service overfor studentene. IF skal

tilby studentene et godt studiemiljø med et variert studietilbud av høy kvalitet og med gode faglig-sosiale rammer. Forholdet mellom alle ansatte og mellom ansatte og studenter skal være preget av gjensidig forståelse og respekt. Instituttledelsen skal arbeide systematisk for å få tilført mer ressurser der det er behov for det.

FORSKNING OG FORSKERUTDANNING

– kvalitet, internasjonal orientering, samfunnsdeltakelse og synlighet

Instituttet skal forske innen alle instituttets språk og disipliner. Forskingen skal være internasjonalt orientert og inngå i internasjonale forskningsnettverk. Den skal bidra til langsiktig kunnskapsbygging om språklig variasjon og utvikling, om språklig kompetanse og språklæring og om språk som sosial, kulturell og estetisk praksis innenfor ulike språkområder. Med utgangspunkt i fagenes egenart, og ved å belyse andre kontekster enn den norske, skal forskningen bidra til et bredt kunnskapsgrunnlag for å forstå og besvare språklige og kulturelle spørsmål knyttet til aktuelle samfunnsutfordringer og globale endringsprosesser.

Forskning

Mål: Instituttet skal drive forskning av høy internasjonal kvalitet

For å oppnå dette, skal vi

- fremme en kreativ forskningskultur preget av faglig utveksling og samarbeid
- sikre tid og ressurser til forskning og forskningsrelaterte aktiviteter ved instituttet
- stimulere hver enkelt forsker og forskergruppe til langsiktig og strategisk forskningsplanlegging
- utvikle den enkelte forskers kompetanse systematisk og målrettet

Mål: Instituttet skal videreutvikle sin deltakelse på internasjonale forskningsarenaer

For å oppnå dette, skal vi

- arbeide for å øke andelen av internasjonale publikasjoner
- bidra til å utvikle kontakter med internasjonale forskernettverk og stimulere til økt deltakelse i internasjonale forskningsprogrammer og -prosjekter
- støtte deltakelse i internasjonale mobilitetsprogrammer og andre former for forskermobilitet

Mål: Instituttet skal bidra med grunnleggende, forskningsbasert kunnskap på sentrale samfunnsområder

For å oppnå dette, skal vi

- fremme en bred forståelse av språkfagenes samfunnsoppdrag og relevans
- formidle og profilere forskningsbasert kunnskap til interessenter i medier, arbeids- og næringsliv og i samfunnet for øvrig
- støtte forskning innenfor nasjonalt og internasjonalt prioriterte innsatsområder
- utvikle og profilere instituttets kompetanse innen forskning rettet mot globale samfunnsutfordringer som migrasjon og kulturmøter, klima og fattigdom
- utvikle og profilere instituttets kompetanse innen språklæring og fremmedspråksdidaktikk

Mål: Instituttet skal styrke sin deltakelse i større, eksterntfinansierte forskningsprosjekter

For å oppnå dette, skal vi

- styrke prosjektberedskapen ved instituttet
- yte faglig og administrativ støtte til prosjektutvikling og gjennomføring
- bidra til kontakt med aktuelle samarbeidspartnere
- bidra aktivt med innspill når sentrale forskningspolitiske dokumenter og satsingsområder skal utformes

Forskerutdanning

Mål: Instituttet skal tilby forskerutdanning av høy internasjonal kvalitet

For å oppnå dette, skal vi

- sikre god veiledning og tilknytning til sterke lokale, nasjonale og internasjonale fagmiljøer
- tilby avhandlingsseminar og mesterklasser til alle kandidater i regi av de lokale forskerskolene
- fortsette samarbeidet med de nasjonale forskerskolene

Mål: Instituttets forskerutdanning skal fremme internasjonal deltakelse og mobilitet

For å oppnå dette, skal vi

- bidra til at alle kandidater knytter kontakter med internasjonale forskningsmiljøer
- bidra til at alle kandidater deltar ved internasjonale konferanser og forskerutdanningskurs
- legge til rette for at alle kandidater gjennomfører lengre forskningsopphold ved institusjoner utenfor Norge i løpet av Ph.d.-utdanningen
- bidra til at alle kandidater publiserer internasjonalt

Mål: Instituttets forskerutdanning skal gjøre kandidatene i stand til å konkurrere på et internasjonalt arbeidsmarked og innenfor ulike sektorer i arbeidslivet

For å oppnå dette, skal vi

- bidra til å forberede kandidatene på alternative karriereveier gjennom informasjon og veiledning som vektlegger målrettet kompetanse- og karriereutvikling
- bidra til å utvikle kandidatenes generiske ferdigheter (for eksempel innen kommunikasjon og formidling, forskningsadministrasjon, prosjektutvikling og prosjektdrifting) gjennom målrettet bruk av kandidatenes administrative pliktarbeid

Mål: Instituttets forskerutdanning skal legge til rette for at alle kandidater kan gjennomføre sin Ph.d.-utdanning på normert tid

For å oppnå dette, skal vi

- sørge for systematisk og konstruktiv oppfølging av kandidatene gjennom regelmessige medarbeidersamtaler, kandidatrapporter og midtveisevalueringer
- ha kontinuerlig fokus på veiledning og veilederopplæring
- legge til rette for at kandidatens pliktarbeid kan gjennomføres på en hensiktsmessig, effektiv og faglig utviklende måte

UTDANNING

Instituttet skal tilby utdanning i fremmede språk, litteraturer, kulturer og områder og dessuten i fagdidaktikken til språkene som blir undervist i skolen. Utdanningen skal ta vare på de humanistiske fagenes særtrekk og medvirke til å øke studentenes evne til forståelse, toleranse, selvstendighet og kritisk tenkning.

Kompetansen vi tilbyr, blir stadig viktigere i en globalisert verden. IF vil prioritere arbeidet med å rekruttere studenter til fremmedspråk og samtidig synliggjøre studentenes kompetanse og mulige yrkesveier. I denne sammenhengen er det også viktig å synliggjøre den faglige bredden ved instituttet. Gjennom kunnskaper, dyktighet og generell kompetanse i fremmede språk, litteraturer og kulturer skal de ferdig utdannede kandidatene stå sterkt rustet både for arbeidslivet og videre faglig fordypning.

Mål: Instituttet skal tilby undervisning med høy kvalitet

For å oppnå dette skal vi

- formidle forskningsbasert kunnskap
- la studentene bli kjent med og forstå vitenskapelig tenkemåte gjennom kontakt med aktive forskere i undervisningen på alle nivå
- gi studentene innsikt i prinsippene for argumentasjon, kritisk refleksjon og intellektuelt ansvar
- fremme etisk dømmekraft og integritet i undervisningen ved å vektlegge kildekritikk og god sitatpraksis

Mål: Instituttet skal arbeide for gode læringsvilkår

For å oppnå dette skal vi

- legge til rette for at studentene oppnår læringsutbyttet gjennom fleksible og varierte undervisnings- og vurderingsformer
- ha størstedelen av undervisningen på fremmedspråket, særlig på de språkene som er skolefag
- støtte opp om arbeidet til fagutvalgene
- stimulere til god kontakt mellom vitenskapelig ansatte, administrasjon og studenter
- gi tydelig og relevant informasjon om alle deler av studiet, også om hvilke kriterier studentprestasjonene blir vurdert etter og hvilken innsats man venter seg av studentene
- legge til rette for studenter med funksjonsnedsettelse eller spesielle behov
- jobbe for å oppnå status som SFU (Senter for fremragende undervisning)

Mål: Instituttet skal arbeide for god undervisningsorganisering og formålstjenlig dimensjonering av studietilbudet

For å oppnå dette skal vi

- få til tverrfaglig samarbeid, både innenfor instituttet og med fag ved andre institutter og fakulteter
- dimensjonere studieprogrammene slik at de står i forhold til ressursene på instituttet

Mål: Instituttet skal fortsette arbeidet for å forbedre rekruttering og gjennomføring og synliggjøre mulige yrkesveier

For å oppnå dette skal vi

- synliggjøre den faglige bredden ved instituttet med tanke på rekruttering av nye studenter (fra HF og utenfor HF)
- styrke rekrutteringen til masterstudiene
- utvikle porteføljen gjennom å arbeide for å få spansk inn som fag i lektorutdanningen og opprette masterprogram i japansk og kinesisk
- samarbeide med lokale og nasjonale aktører om tiltak som kan forbedre rekrutteringen
- arbeide for økt bruk av praksis som del av studiene
- bruke opplysninger om mulige yrkesveier i rekrutteringssammenheng
- identifisere årsaker til frafall og sette i gang tiltak for å redusere det

Mål: Instituttet skal videreføre det nåværende tilbudet innenfor etter- og videreutdanning og tilpasse det til nye behov i samfunnet

For å oppnå dette skal vi

- etablere nettbarbisk som et nytt studietilbud

- videreutvikle tilbudet i nettspansk
- fortsatt tilby nettstudium i kinesisk
- utvide kurstilbudet for lærere som trenger videreutdanning
- oppmuntre de ansatte til å delta på faglig-pedagogisk dag

Mål: Instituttet skal evaluere egne målsettinger og undervisningstilbud

For å oppnå dette skal vi

- fortsette med å utarbeide opplegg for jevnlig emneevaluering og følge opp indikasjoner på dårlig studiekvalitet
- bruke programsensorene for å få en fullstendig vurdering av faget/studieprogrammene innenfor en fireårsperiode

Mål: Instituttet skal satse sterkt på internasjonalisering og utveksling

For å oppnå dette skal vi

- følge opp UiBs handlingsplan for internasjonal virksomhet
- arbeide for at minst 60 prosent av bachelorstudentene reiser på utveksling
- legge til rette for praksis under utveksling der det er mulig
- legge til rette for utveksling for masterstudenter, også kortere reiser (feltarbeid, konferanser)
- legge til rette for best mulig mottak og integrering av innvekslingsstudenter

IF SOM ARBEIDSPASS – ARBEIDSMILJØ OG HMS

Mål: IF skal være en god arbeidsplass for alle ansatte, styres gjennom reelle demokratiske prosesser og være preget av en respektfull og inkluderende holdning

For å oppnå dette, skal vi

- sikre at instituttrådet, forskningsutvalget og utvalget for undervisning og internasjonalisering er organer med bred representasjon fra de ansatte (og studentene/stipendiatene) med reelle muligheter for å påvirke viktige avgjørelser
- sikre at forholdet mellom ledelsen og de ansatte er preget av åpenhet og tillit, og det skal være lett å fremme sitt syn overfor ledelsen og i instituttets organer
- jevnlig arrangere allmøter og andre fellestilstelninger for å formidle informasjon og opprettholde et godt sosialt arbeidsfellesskap

Mål: Studentene skal ha muligheter for å gi tilbakemelding til ledelsen om forhold som påvirker deres arbeidshverdag

For å oppnå dette, skal vi

- sørge for at rutinene for tilbakemeldinger og klager er kjent og følges både av studenter og ansatte

Mål: IF skal ha et godt og inkluderende arbeidsmiljø for ansatte og studenter og fremme likestilling basert på UiB sin Handlingsplan for likestilling med et utvidet likestillingsbegrep som har tiltak mot alle former for diskriminering

For å oppnå dette, skal vi

- kartlegge både fysisk og psykososialt arbeidsmiljø og følge opp dette der det er nødvendig
- ha økt fokus på mottak av nyansatte og nye studenter
- ta konflikter mellom ansatte og mellom ansatte og studenter på alvor og følge dem opp etter UiBs rutiner for konfliktløsning
- til enhver tid ha en oppdatert HMS-plan

Mål: IF skal være en god arbeidsplass med rom for den enkelte til å utvikle seg både når det gjelder forskning og undervisning

For å oppnå dette, skal

- alle ansatte få tilbud om medarbeidersamtale en gang i året og ellers når det er spesielle forhold som tilsier det

